

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Η οικογένεια είναι αναμφίβολα το πιο ζωντανό κοινωνικό κύτταρο. Είναι ο καθρέφτης ολόκληρης της κοινωνίας. Είναι η κοινωνία η ίδια σε μικρογραφία. Ο θεσμός της οικογένειας είναι κατεξοχήν ιερός και χρήσιμος, αφού η οικογένεια και η ζωή μέσα σ' αυτήν, όταν βέβαια είναι αρμονική, προσφέρει αμέτρητα αγαθά και ωφέλειες στον άνθρωπο. Αυτή ευθύνεται για τη διαμόρφωση του ανθρώπινου χαρακτήρα, καθώς και για την ατομική και κοινωνική προκοπή του κάθε ατόμου ξεχωριστά.

Πρώτα απ' όλα η οικογενειακή ζωή σου προσφέρει ένα αίσθημα ασφάλειας και σιγουριάς. Μέσα στους κόλπους της νιώθεις ηρεμία, γαλήνη και βεβαιότητα. Η αγάπη των γονέων ζεσταίνει την τρυφερή και αθώα καρδιά των μικρών παιδιών, τα οποία δεν αισθάνονται μόνα και απροστάτευτα. Ξέρουν ότι πάντα θα έχουν δίπλα τους τους γονείς τους, καθώς και τη φροντίδα και τη συμπαράστασή τους. Τα προβλήματά τους γίνονται κοινά, καθώς όλοι τα συμμερίζονται και προσπαθούν ήρεμα και λογικά να τα επιλύσουν. Το ίδιο και οι χαρές και οι λύπες είναι πράγματα που μοιράζονται όλα τα μέλη της οικογένειας. Ακόμη, η σωστή οικογενειακή ζωή προσφέρει στην κοινωνία σωστά και χρήσιμα άτομα, τα οποία γνωρίζουν πολύ καλά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Μεγάλης σημασίας είναι σίγουρα η συμβολή της οικογένειας και στην ηθική διαπαιδαγώγηση του ατόμου. Από την οικογένειά τους τα μικρά παιδιά παίρνουν τις ηθικές αρχές και αξίες, τους καλούς τρόπους συμπεριφοράς, την ευγένεια, την εντιμότητα και όλα τα απαραίτητα εφόδια, που θα τους συνοδεύουν σ' ολόκληρή τους τη ζωή. Με τη μητρική αγάπη και την πατρική συμβουλή το άτομο μαθαίνει να σέβεται το συνάνθρωπό του, μαθαίνει τι πάει να πει αγάπη, ειλικρίνεια, υπακοή, ευσέβεια, αξιοπρέπεια και πειθαρχία. Μαθαίνει επίσης να αγαπά το Θεό και την πατρίδα του.

Βεβαίως, η οικογένεια και η ζωή μέσα σ' αυτήν συντελεί σε πολύ μεγάλο βαθμό στην πνευματική ανάπτυξη του ατόμου. Μέσα σ' ένα ήρεμο και ζεστό περιβάλλον, το άτομο μπορεί να επιδοθεί στο διάβασμα διαφόρων βιβλίων, μπορεί να αξιοποιήσει τις ελεύθερες ώρες του με πνευματική καλλιέργεια, ψυχαγωγία και παιχνίδι. Η οικογενειακή ζωή κάνει το άτομο να αγαπήσει το σπίτι του και το δικό του ξεχωριστό κόσμο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

- 1) Σε κάθε παράγραφο του κειμένου γράψε έναν πλαγιότιτλο.
- 2) Εφαρμόζοντας τη θεωρία (υπάρχει στο τέλος του φύλλου εργασίας) γράψε την περίληψη του κειμένου (80-100 λέξεις)
- 3) Βρες τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης παραγράφου στη 3η και 4η παράγραφο.
(Δες τη θεωρία στο τέλος του φύλλου εργασίας)
- 4) Αφού διαβάσεις προσεκτικά το κείμενο και χρησιμοποιώντας κάποια από τα ονοματικά και ρηματικά σύνολα που βρίσκονται παρακάτω ,γράψε μια παράγραφο στην οποία θα αναφέρεις την αξία της οικογένειας για τον άνθρωπο.

πατρικό/μητρικό φίλτρο, περιβάλλω με στοργή, δεσμός οικογενειακός /αίματος καταβάλλω κόπους , μέλη οικογένειας, διαπλάθω χαρακτήρα , επαγγελματική σταδιοδρομία/προκοπή ,παρέχω υλικά, πνευματικά, ηθικά εφόδια συναισθηματική ασφάλεια/κάλυψη, εξασφαλίζω ολοκληρωμένη ανάπτυξη ενθάρρυνση/επιδοκιμασία/κατανόηση, καλλιεργώ υπευθυνότητα αποθέματα υπομονής/αγάπης/αφοσίωσης/στοργής, διασφαλίζω τη συναισθηματική ισορροπία των παιδιών, ουσιαστική επικοινωνία σεβασμός συμμερίζομαι/συμπάσχω/συμπαραστέκομαι, εμπνέω σεβασμό/ θέτω όρια οικογενειακή συνοχή/ισορροπία , επιβάλλω την τήρηση κανόνων κοινωνικοποίηση του παιδιού, μεταδίδω αξίες ζωής

5) Γράψε ένα γράμμα στο πιο αγαπημένο σου πρόσωπο στο οικογενειακό περιβάλλον .
Γράψε τα συναισθήματά σου, τα παράπονά σου, τα όνειρά σου.

ΘΕΩΡΙΑ: Περίληψη κειμένου:

- Σε πρώτη φάση διαβάζουμε προσεκτικά ολόκληρο το κείμενο και φροντίζουμε να το κατανοήσουμε πλήρως.
- Προσέχουμε ιδιαίτερα τη στάση - άποψη του συγγραφέα και το σκοπό για τον οποίο έχει γραφτεί το κείμενο.
- Στη συνέχεια μελετούμε χωριστά κάθε παράγραφο , εντοπίζουμε τη θεματική της περίοδο καθώς και τις λεπτομέρειες με τις οποίες αναπτύσσεται και υπογραμμίζουμε τις σημαντικότερες, δηλ. τις λέξεις / φράσεις – κλειδιά.
- Έπειτα γράφουμε τον πλαγιότιτλο που αποδίδει το περιεχόμενο της παραγράφου.
- Στο επόμενο βήμα συνδέουμε τους πλαγιότιτλους μεταξύ τους, αλλά με τέτοιο τρόπο, ώστε να σχηματίζεται ένα ενιαίο κείμενο. Η σύνδεση γίνεται με τη χρήση των κατάλληλων συνδετικών λέξεων ή φράσεων .
- Προσέχουμε ώστε να ακολουθούμε πιστά την οπτική γωνία και τη θέση του συγγραφέα .
_ Αποδίδουμε το κείμενο χωρίς να το σχολιάζουμε.
- Δεν αντιγράφουμε , αλλά αντικαθιστούμε τις έννοιες του κειμένου με συνώνυμες (όπου βέβαια αυτό είναι δυνατό).
- Χρησιμοποιούμε στη διατύπωσή μας γ' πρόσωπο .
- Προσπαθούμε να παραμείνουμε στο όριο λέξεων που μας ζητείται.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ:

1. με παραδείγματα : η θεματική περίοδος αναπτύσσεται με συγκεκριμένα παραδείγματα . είτε από την ιστορία, είτε από την καθημερινότητα

π.χ.

Η νευρική και η αμηχανία της ήταν φανερά. Η κοπέλα στο λεωφορείο είχε αγωνία για το πού θα κατέβει, για το κάθε πότε περνάει το λεωφορείο, για το πόσο κόσμο έχει... Ρωτούσε συνεχώς τους διπλανούς της και είχε την αγωνία ενός ταξιδιώτη σε ξένη χώρα που φοβάται ότι θα χάσει τη σωστή στάση. Ήταν, βεβαίως, φανερό ότι δεν έμπαινε συχνά σε κάποιο από τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Ο. Σελλά, Καθημερινή

2. με αιτιολόγηση : στη θ. περίοδο εκφράζεται μια άποψη που στη συνέχεια στηρίζεται και αιτιολογείται με επιχειρήματα . Στην περίπτωση αυτή, από την άποψη που διατυπώνεται στη θ.π. προκύπτει το ερώτημα «γιατί »

π.χ.

Δε νομίζω ότι υπάρχει πιο απλή τεχνική από το αρωματικό μπουκέτο. Χρειάζεστε ένα τουλουπάνι ή τούλι , τις ουρές από ένα μάτσο μαϊντανού, ένα φύλλο δάφνης, ένα κλωνί θυμάρι μερικούς κόκκους πιπεριού . Το τουλουπάνι θα σας επιτρέψει να τυλίξετε μέσα όλα τα υλικά, να το δέσετε μ' ένα σπάγγο και να το βγάλετε με μια κίνηση, αντί να βγαίνετε για ψάρεμα . Πάντως, αυτό το μείγματάκι είναι που δίνει βάθος γεύσης σε σούπες, ζυμούς, σάλτσες και γενικώς στα εδέσματα .

περιοδικό Γαστρονόμος

3. με διαίρεση : μια έννοια που παρουσιάζεται στη θ.π. διαιρείται στα επιμέρους συστατικά της

π.χ.

Τα τελευταία όμως χρόνια παρατηρείται μια ακόμα πιο ενδιαφέρουσα τάση, καθώς ανοίγουν μικρά ξενοδοχεία σε ιστορικά κτίρια, είτε μέσα στο Κάστρο είτε έξω από αυτό, πάντα όμως στα όρια της παλιάς πόλης. Ο πρώτος ξενώνας που λειτούργησε μέσα στο Κάστρο αποτελεί και σήμερα μια από τις πιο αξιοπρόσεκτες επιλογές διαμονής. Στεγάζεται σε ένα απλό γιαννιώτικο σπίτι των αρχών του 20ού αιώνα και τα δωμάτιά του, αν και λιτά, έχουν ατμόσφαιρα. Η δεύτερη επιλογή, αν θέλετε να μείνετε εντός του Κάστρου, βρίσκεται σε έναν από τους πιο κεντρικούς δρόμους του παραδοσιακού οικισμού, στην Ανδρόνικου Παλαιολόγου, και στεγάζεται σε ένα πέτρινο εβραϊκό σπίτι. Τρίτη επιλογή: λίγο έξω από το κάστρο, δίπλα στη μητρόπολη, υπάρχει ένα παλιό κτίριο του 18ου αιώνα, το οποίο ανακαινίστηκε και μετατράπηκε σε ένα μικρό ξενώνα 9 δωματίων.

περ. Αθηνόραμα, 2004

4. με σύγκριση – αντίθεση : δύο έννοιες, πρόσωπα ή πράγματα συγκρίνονται στη θ.π. με αναφορά στις ομοιότητες και τις διαφορές τους. Όταν αντιπαραβάλλονται το ένα με το άλλο, τονίζονται οι διαφορές τους

π.χ.

Ένα χάσμα χωρίζει το Σωκράτη από τους σοφιστές. Ο Σωκράτης ζητήσει τη μία και καθολική έννοια, τη μία και καθολική αλήθεια, ενώ οι σοφιστές υποστήριζαν τις πολλές γνώμες για το ίδιο πράγμα. Επίσης και στον τρόπο της ζωής υπάρχει ριζική αντίθεση μεταξύ σοφιστών και Σωκράτη. Οι σοφιστές ήταν έμποροι γνώσεων, ενώ ο Σωκράτης υπήρξε ένας άμισθος δάσκαλος και ερευνητής της αλήθειας. Το μόνο κοινό μεταξύ των σοφιστών και του Σωκράτη ήταν ότι κι αυτός κι εκείνοι διαπίστωσαν ότι η παραδεδομένη μόρφωση και παιδεία δεν ήταν αρκετή για την εποχή τους.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. Γ

5. με ορισμό : στη θ.π. δίνεται ο ορισμός μιας έννοιας που με στη συνέχεια γίνεται πιο σαφής με την αναφορά της γενικής κατηγορίας στην οποία ανήκει αλλά και με τη διαφοροποίησή της από άλλες έννοιες της ίδιας γενικής κατηγορίας

π.χ.

Με τον όρο «Πολιτισμός» οι κοινωνικοί επιστήμονες δεν εννοούν μόνο τις τέχνες και τα πνευματικά δημιουργήματα των ανθρώπων. Ο πολιτισμός περιλαμβάνει επιπλέον κοινούς κώδικες επικοινωνίας (π.χ. τη γλώσσα), αξίες (π.χ. δημοκρατία, ελευθερία κτλ.), πεποιθήσεις (τα πιστεύω των μελών για τον κόσμο γύρω τους), κανόνες συμπεριφοράς (π.χ. ήθη και έθιμα), καθώς και τους κοινωνικούς θεσμούς και τις κοινωνικές δομές.

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, 2003

6. με αναλογία : δηλ. παρουσίαση μιας ομοιότητας ανάμεσα σε 2 ή περισσότερα πράγματα με παρομοίωση ή παραλληλισμό

π.χ.

Μια ανθρώπινη ψυχή χωρίς την πρέπουσα παιδεία μοιάζει με ένα ακατέργαστο μάρμαρο λατομείου . Το μάρμαρο δεν αποκαλύπτει καμιά από τις ομορφιές του , ως τη στιγμή που η τέχνη του μαρμαρά θ' αποκαλύψει τα χρώματα και θα φέρει στο φως κάθε απόχρωση, κηλίδα και φλέβα που περνά μέσα απ' τον κορμό του . Με τον ίδιο τρόπο και η παιδεία, όταν επενεργήσει πάνω σ'ένα έξοχο πνεύμα , μας αποκαλύπτει όλες τις κρυφές αρετές και τα προτερήματά του που χωρίς μια τέτοια βοήθεια δε θα μπορούσαν ποτέ να βγουν στο φως .

N. Γρηγοριάδης, Η Παράγραφος - διασκευή

7. με σχέση αίτιου – αποτελέσματος : η θ.π. αναλύεται με παρουσίαση των αιτίων και των συνεπειών ενός γεγονότος ή φαινομένου

Οι επικές αυτές συγκρούσεις ματαίωσαν την επεκτατική πολιτική των Περσών. Πολλές ελληνικές πόλεις της Μικράς Ασίας ανέκτησαν την ελευθερία τους. Οι νίκες τόνωσαν την αυτοπεποίθηση των Ελλήνων. Ένας άνεμος δημιουργίας έπνευσε και μια νέα περίοδος ανέτειλε. Οι Έλληνες επιδόθηκαν σε έργα ειρήνης και προόδου, που κινούν έως σήμερα τον θαυμασμό.

Υ.Γ. Σας εύχομαι ολόψυχα ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ με υγεία και σύντομη αντάμωση στην τάξη μας.

Η καθηγήτρια

Ζιώγα Βασιλική